

มาตรการ/แผนเผชิญเหตุ คุ้มครองความปลอดภัยและช่วยเหลือนักเรียนใน การไปทัศนศึกษา

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านวัดชีสาม
องค์การบริหารส่วนตำบลบางจาน

คำนำ

เอกสารมาตรการ แผนเผชิญเหตุ การคุ้มครองความปลอดภัยและช่วยเหลือนักเรียนในการนำนักเรียนไปเรียนรู้นอกสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านวัดชีสาม ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางจาน อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยจัดทำขึ้นตามแนวทางปฏิบัติในการพาเด็กนักเรียนไปนอกสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการพาเด็กนักเรียนไปนอกสถานศึกษา ของกรมการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางการให้คำแนะนำความปลอดภัยและอุปกรณ์บนรถโดยสารของคณะผู้เดินทางในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางจานกรณีมีเหตุฉุกเฉินและจำเป็น เพื่อให้การเดินทางไปเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและปลอดภัยตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

การดำเนินการอาศัยนโยบายตามคู่มือการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา แนวทางปฏิบัติ และมาตรการรักษาความปลอดภัย การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และคุ้มครองนักเรียนของสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านวัดชีสาม
สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลบางจาน

สารบัญ

มาตรการ/แผนเผชิญเหตุฯ	หน้า	๑
คำแนะนำความปลอดภัย และอุปกรณ์บรรลัษโดยสาร	หน้า	๗
ภาคผนวก	หน้า	๑๓

มาตรการ/แผนเผชิญเหตุ การคุ้มครองความปลอดภัยและช่วยเหลือนักเรียน
โครงการฝึกศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านวัดชีสาม
ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางจาน อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
ตามนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔

๑. นโยบายและการวางแผนการรักษาคุ้มครองความปลอดภัยและช่วยเหลือนักเรียนการคุ้มครองความปลอดภัยและช่วยเหลือนักเรียน โครงการฝึกศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านวัดชีสาม ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางจาน อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

นักเรียน คือ หัวใจของการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านวัดชีสาม ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางจาน มีความตระหนักในความสำคัญ และเล็งเห็นความจำเป็นเร่งด่วนที่สถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้อง ร่วมกันหาแนวทางที่เป็นรูปธรรมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ได้เรียนรู้อย่างมีความสุข เป็นไปตามหลักสูตร มีทักษะชีวิตที่จะดูแลตนเองให้ปลอดภัยท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางสังคม อุบัติเหตุ และอุบัติเหตุ ที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักเรียน ดังนั้น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านวัดชีสาม ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางจาน ซึ่งมีภารกิจและความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา ต้องดำเนินการอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ ความปลอดภัยของนักเรียนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพราะนอกจากจะทำให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขแล้ว ยังมีผลต่อการพัฒนาด้านอื่น ๆ

๑) เป้าประสงค์

(๑) เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนได้รับการป้องกันการดูแลช่วยเหลือ และคุ้มครองความปลอดภัยทั้ง ด้านร่างกาย และจิตใจ โดยนักเรียนจะได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างปลอดภัยและมีความสุข

(๒) เพื่อสร้างความตระหนักในการรักษาความปลอดภัยช่วยเหลือนักเรียนในการนำนักเรียนไปทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานที่ ตามโครงการฝึกศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านวัดชีสาม ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางจาน โดยส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัดให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้รับผิดชอบและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินนอกสถานศึกษา

๒) เป้าหมาย

(๑) นักเรียนทุกคนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านวัดชีสาม ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางจาน อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ได้รับการคุ้มครองดูแลความปลอดภัย

(๒) ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีแนวทางในการป้องกันและรักษาความปลอดภัยนักเรียน

(๓) เครือข่ายหน่วยงานภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมในการดูแลความปลอดภัยให้แก่นักเรียน

๒. การวางแผนรักษาความปลอดภัยของของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านวัดชีสาม ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางจาน อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

๑. ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยในการเดินทางเป็นอันดับแรก

๒. ต้องได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจพิจารณา

๓. ให้หัวหน้าสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย จำนวน ๑ คน เป็นผู้ควบคุม และจะต้องมีครูหรือบุคลากรที่ได้รับมอบหมาย จำนวน ๑ คน ต่อนักเรียนไม่เกิน ๑๐ คน เป็นผู้ช่วยควบคุมตามความเหมาะสม

๔. ให้หัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้พิจารณาเลือกเส้นทางที่จะเดินทาง ยานพาหนะที่จะใช้ในการเดินทาง ซึ่งต้องอยู่ในสภาพมั่นคงแข็งแรง รวมถึงพนักงานขับรถหรือผู้ควบคุมยานพาหนะที่มีความรู้ความชำนาญด้วย

๕. ในการเดินทางให้พิจารณาขอความร่วมมือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอคำแนะนำหรือขอความร่วมมืออื่น ๆ เท่าที่จำเป็น

๖. ควรจัดให้มีอุปกรณ์ปฐมพยาบาลเบื้องต้นประจำรถ และดูแล นักเรียนและนักศึกษาที่มีโรคประจำตัวเป็นพิเศษ

๗. เพื่อการคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิตและร่างกายของนักเรียนและนักศึกษาในการพานักเรียนและนักศึกษาไปนอกสถานศึกษา ให้สถานศึกษาจัดให้มีการประกันภัยการเดินทางแก่นักเรียนและนักศึกษาไว้ แต่สถานศึกษาได้จัดให้มีการประกันภัยที่คุ้มครองกรณีดังกล่าวอยู่ก่อนแล้วแนวทางการวางแผนการรักษาความปลอดภัยให้แก่เด็กนักเรียน เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และเครือข่าย โดยร่วมกันวางแผนป้องกัน แก้ไข ควบคุม กำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน จึงจำเป็นต้องมีมาตรการและกิจกรรมเพื่อให้บริการประโยชน์สูงสุดตามเจตนารมณ์ของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๕ และ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ พร้อมทั้งนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

ขั้นตอน การกิจ

๑. ศึกษาสภาพทั่วไป ➤ ศึกษาสภาพทั่วไปของโรงเรียน ชุมชน ความเข้มแข็งของเครือข่ายเพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงจากการเกิดอุบัติเหตุ อุบัติภัย ภัยจาก สภาพแวดล้อม และภัยอื่น ๆ

๒. กำหนดมาตรการหลัก ➤ กำหนดมาตรการหลักเพื่อป้องกัน และ/หรือ แก้ไข

๓. กำหนดมาตรการเสริม ➤ กำหนดมาตรการเสริมให้เหมาะสมกับความเชื่อ วัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่น และสภาพความเสี่ยงของสถานศึกษา

๔. กำหนดกิจกรรม ➤ กำหนดกิจกรรมสนับสนุนมาตรการหลักและมาตรการเสริม

๕. กำหนดเวลาและผู้รับผิดชอบ ➤ กำหนดเวลาและผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน และสามารถปฏิบัติได้

๓. แนวทางปฏิบัติในการพานักเรียนไปนอกสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความปลอดภัยและถือปฏิบัติตามมาตรการการพานักเรียนไปนอกสถานศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยอนุโลมรวมทั้งปฏิบัติตามมาตรการ ดังนี้

๑. ในการพานักเรียนไปนอกสถานศึกษาครั้งนี้ ทางด้วยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางจาน ได้พิจารณาถึงความพร้อมและความสามารถในการดูแลตนเองขั้นพื้นฐานของนักเรียน และพิจารณาเลือกสถานที่ดำเนินกิจกรรม/ทัศนศึกษา/แหล่งเรียนรู้ โดยคำนึงถึงระยะเวลาการเดินทาง ความสะดวก และการเรียนรู้ที่จะเกิดแก่นักเรียน ให้เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน

๑.๑ ระดับปฐมวัย (อายุ๓-๕ปี)

ต้องให้ผู้ปกครองอาสาสมัครไปด้วย และห้ามพานักเรียนออกนอกสถานศึกษาคละกับนักเรียนช่วงชั้นอื่น ให้เลือกสถานที่จัดประสบการณ์เรียนรู้ในพื้นที่ใกล้เคียงสถานศึกษา ที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

๒. ตรวจสอบสภาพรถยนต์โดยสารให้มีความปลอดภัยครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด และให้ผู้ประกอบการตรวจสอบและรับรองความปลอดภัย โดยจะต้องดำเนินการให้มี ดังนี้

๒.๑ เอกสารใบรับรองการตรวจสอบสภาพรถจากกรมการขนส่งทางบก ไม่เกิน ๓๐ วัน

๒.๒ ห้ามใช้รถยนต์ที่ติดตั้งระบบจ่ายพลังงานเชื้อเพลิงด้วยแก๊ส

๒.๓ รถยนต์โดยสารต้องมีอุปกรณ์เพื่อความปลอดภัย เช่น มีเข็มขัดนิรภัยทุกที่นั่ง ประตูฉุกเฉิน ถังดับเพลิง ค้อนทุบกระจก ครบถ้วน สภาพสมบูรณ์พร้อมใช้งาน

๓. ต้องจัดทำแผนเผชิญเหตุ กรณีมีเหตุฉุกเฉินและจำเป็น และให้ผู้ประกอบการขนส่งรับผิดชอบ ดำเนินการซักซ้อมแผนเผชิญเหตุให้แก่พนักงาน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ก่อนออกเดินทาง

๔. สถานศึกษาต้องจัดทำสัญญาเช่ารถกับผู้ที่ได้รับอนุญาตประกอบการขนส่งจากกรมการขนส่งทางบก และใช้รถที่จดทะเบียนเป็นรถโดยสารสาธารณะ ซึ่งต้องมีการทำประกันภัยตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ประสบภัย จาการรถตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ แบบสัญญาเช่ารถยนต์ต้องกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับสภาพรถและพนักงานขับรถ พร้อมระบุความรับผิดชอบเกี่ยวกับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นชัดเจน

๕. สถานศึกษาต้องจัดทำประกันอุบัติเหตุในการพานักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ไปนอกสถานศึกษา เว้นแต่กรณีธรรมประกันภัยที่สถานศึกษาจัดทำไว้ได้ให้ความคุ้มครองอุบัติเหตุในการเดินทางอยู่แล้ว

๖. ตรวจสอบบันทึกการเดินทาง โดยพนักงานขับรถจะต้องมีเวลาพักไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมง และรถยนต์โดยสารจะต้องหยุดพักรถไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมง ก่อนออกเดินทาง พร้อมประวัติพนักงานขับรถ/พนักงานประจำรถ

๗. การพานักเรียนไปนอกสถานศึกษา โดยใช้รถยนต์ไม่ต่ำกว่า ๔๐ ที่นั่ง จำนวน ๓ คันขึ้นไป ต้องจัดให้มีรถนำขบวน โดยมีป้ายข้อความที่ระบุโครงการ กิจกรรม และสถานศึกษาแสดงให้เห็นเด่นชัด ติดที่ด้านข้างรถและมีหมายเลขกำกับติดที่ด้านหน้าและด้านหลังรถในตำแหน่งที่ชัดเจน

๘. ตรวจสอบเส้นทางก่อนการเดินทางโดยให้คำนึงถึงความปลอดภัยเป็นสำคัญ

๙. หากเส้นทางที่ขับไกลเกินกว่า ๔ ชั่วโมง ผู้ประกอบการต้องจัดให้มีพนักงานขับรถ จำนวน ๒ คน เพื่อสับเปลี่ยนขับ และจัดทำแผนการเดินทางให้มีระยะเวลาหยุดพักไม่น้อยกว่าครึ่งชั่วโมงหลังขับรถติดต่อกันเป็นระยะเวลา ๔ ชั่วโมง ในการเดินทาง

๑๐. กรณีที่เป็นการเดินทางในเส้นทางที่เป็นภูเขาลาดชันและคดเคี้ยว ให้ใช้รถยนต์โดยสารชั้นเดียว

๑๑. ห้ามนำนักเรียนออกเดินทางในเวลากลางคืน

๑๒. ต้องกำหนดให้มีครูที่เป็นผู้ควบคุมอย่างน้อย ๒ คน และต้องผลัดกันทำหน้าที่คอยกำกับ ดูแลพนักงานขับรถไม่ให้ขับโดยใช้ความเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด หรือมีพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดอุบัติเหตุ หากพบเห็นพฤติกรรมดังกล่าวให้สั่งพักรถหรือหยุดการเดินทางทันที

๑๓. ผู้ควบคุมต้องกำกับดูแลนักเรียนให้คาดเข็มขัดนิรภัย

๑๔. ผู้ควบคุมต้องกำกับดูแล ไม่ให้มีการบรรทุกนักเรียนเกินจำนวนที่นั่งของรถยนต์โดยสาร

๑๕. ให้ความสำคัญกับการทำสัญญา โดยให้เน้นเรื่องความปลอดภัยกับผู้รับจ้างโดยระบุ ประเด็นที่เกี่ยวข้องที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดไว้อย่างชัดเจน

๑๖. ให้ถือเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการดูแล กำกับ ติดตาม ตรวจสอบให้เป็นไปตามมาตรการและแนวทางดังกล่าวข้างต้น อย่างละเอียดรอบคอบ

๔. มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ อุบัติภัย

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
ด้านการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ ๑. อุบัติเหตุจากการเดินทางไป-กลับ ระหว่างบ้านและสถานศึกษา	๑.สถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน ร่วมมือกันกำหนดมาตรการรับ-ส่งนักเรียน ตอนเช้าและเลิกเรียน ๒.กำกับ ดูแลนักเรียนที่ใช้จักรยานและรถจักรยานยนต์ให้ชิดทางซ้ายและเป็นแถว ๓.จัดครูเวรประจำวันดูแลนักเรียน ตรวจเช็คนักเรียนที่มีผู้ปกครองมารับ ๔.แนะนำการเดินทางกลับบ้านและให้พี่ดูแลน้อง ๕.ทำกิจกรรมเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติตามกฎจราจร ๖.จัดครูเวรและนักเรียนคอยรับ-ส่งนักเรียนที่ประตู เข้าออก	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครู ๓. นักเรียน ๔. ผู้ปกครอง ๕. ชุมชน
๒. อุบัติเหตุจากการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานศึกษา	๑.ศึกษาและปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานศึกษาโดยเคร่งครัด ๒.เตรียมการและวางแผนการดำเนินการอย่างชัดเจน ๓.จัดทำประวัตินักเรียนที่ร่วมเดินทาง ๔.จัดครูคอยควบคุม ดูแลให้อยู่ในระเบียบวินัย ๕.จัดให้มีป้ายชื่อแสดงรายละเอียดนักเรียน ๖.จัดให้มีเวชภัณฑ์ที่จำเป็นในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ๗.ควบคุมดูแลการซื้ออาหารรับประทาน ๘.หากมีการใช้พาหนะรถยนต์ต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ ตรวจสอบสภาพรถยนต์และตรวจประวัติคนขับเพื่อความปลอดภัย ๙.หลีกเลี่ยงกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอันตราย	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครู ๓. ผู้รับผิดชอบนักเรียน ไปศึกษานอกสถานศึกษา ๔. ผู้ปกครอง ๕. ชุมชน ๖. นักเรียน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
๓. อุบัติเหตุจากยานพาหนะ รับ-ส่ง นักเรียน	๑. ศึกษาและปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยยานพาหนะรับ-ส่ง นักเรียน ๒. ตรวจสอบยานพาหนะให้มีความเหมาะสม ปลอดภัยภัยต่อสภาพการใช้งาน ๓. ตรวจสอบอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น ถังดับเพลิง ค้อน เป็นต้น ประจำยานพาหนะ ๔. ตรวจสอบประวัติคนขับความสามารถในการขับขี่ใบอนุญาตการขับขี่ ๕. กำหนดให้มีพนักงานควบคุมเพื่อดูแลความปลอดภัยของผู้โดยสาร ๖. กำหนดแนวปฏิบัติในการโดยสารด้วยความปลอดภัยแก่นักเรียนและผู้จ้าง เช่น ห้ามห้อยโหน ปีนป่ายหยอกล้อขณะรถยนต์เคลื่อนที่ ๗. ตรวจสอบจำนวนนักเรียนทุกครั้งที่มีการขึ้นและลงรถยนต์ ๘. จัดทำป้ายชื่อรถรับ-ส่งนักเรียนให้เห็น อย่างชัดเจน ๙. การประกันภัยโดยความสมัครใจสำหรับนักเรียน	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครู ๓. ผู้รับผิดชอบนักเรียน ไปศึกษานอก สถานศึกษา ๔. ผู้ปกครอง ๕. ชุมชน ๖. นักเรียน ๗. ผู้ประกอบการ รถรับ-ส่งนักเรียน
๔. อุบัติเหตุจากการนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญ	๑. หลีกเลี่ยงกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอันตราย ๒. จัดระบบดูแลความปลอดภัยอย่างใกล้ชิด ๓. ให้ความรู้แก่นักเรียนในการร่วมกิจกรรมอย่างปลอดภัยทุกครั้ง ๔. จัดครูคอยควบคุม ดูแลให้อยู่ในระเบียบวินัยทุกครั้ง ๕. ตรวจสอบความเหมาะสมของสถานที่ที่ปลอดภัย ๖. ประสานงานเจ้าหน้าที่ด้านการรักษาความปลอดภัยท้องถิ่น ๗. จัดเตรียมหน่วยปฐมพยาบาลเบื้องต้นทุกครั้ง	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครู ๓. ผู้ปกครอง ๔. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ๕. นักเรียน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
ด้านการป้องกันและแก้ไข อุบัติเหตุ ๑. อัคคีภัย	๘. หากมีการใช้พาหนะรถยนต์ต้องแต่งตั้ง เจ้าหน้าที่ ตรวจสอบสภาพรถยนต์และตรวจ ประวัติคนขับเพื่อ ความปลอดภัย ๙. รายงานต้นสังกัดทันทีเมื่อเกิดเหตุ ๑. แต่งตั้งกรรมการรับผิดชอบ ตรวจสอบอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ ๒. ให้ความรู้และซักซ้อมนักเรียน เกี่ยวกับการดับไฟ หนีไฟ ๓. จัดให้มีเจ้าหน้าที่อยู่เวรรักษาการณ์ ความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด ๔. วางแผนรับสถานการณ์ไว้ล่วงหน้า ๕. จัดแหล่งข้อมูลที่สามารถติดต่อขอ ความช่วยเหลือไว้ล่วงหน้า ๖. จัดให้มีเครือข่ายองค์กรภาครัฐ เอกชนเพื่อสามารถติดต่อขอรับความ ช่วยเหลือทันที ๗. รายงานต้นสังกัดทันทีเมื่อเกิดเหตุ	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครู ๓. ผู้รับผิดชอบนักเรียน ไป ศึกษานอก สถานศึกษา ๔. ผู้ปกครอง ๕. ชุมชน ๖. นักเรียน

คำแนะนำความปลอดภัย และอุปกรณ์บนรถโดยสาร

๑. รัดเข็มขัดนิรภัยตลอดการเดินทาง
๒. ไม่วางสัมภาระกีดขวางทางขึ้น-ลง ทางเดิน หรือประตูฉุกเฉิน
๓. เมื่อพบความผิดปกติ มีกลิ่นควัน รีบแจ้งคนขับรถ เพื่อหยุดรถทันที
๔. เกิดเหตุฉุกเฉินผู้โดยสารต้องตั้งสติ การมีสติจะทำให้ตัดสินใจได้รวดเร็ว ช่วยป้องกันการเหยียบกัน
บาดเจ็บและมองหาทางออกที่อยู่ใกล้ตัว
๕. ประตูฉุกเฉิน อยู่ด้านขวาของตัวรถ สังเกตข้อความ “ประตูฉุกเฉิน” กลางบานประตูและป้ายไฟ
“EXIT” เหนือบานประตู
๖. กรณีประตูทางขึ้น-ลง เปิดไม่ได้ ให้มองวาล์วฉุกเฉินและทำตามขั้นตอน เช่น เปิดฝาและหมุนวาล์วตาม
ลูกศร รอให้ประตูโล่ลมออกจนหมด ผลักประตูออก
๗. หน้าต่าง ที่มีข้อความ “ทางออกฉุกเฉิน” และมีค้อนทุบกระจกอยู่ใกล้ๆ โดยใช้ค้อนทุบกระจกให้เป็นรู
อย่างน้อย ๘ จุด แล้วกระแทกให้กระจกหลุดออก
๘. รถบางคันอาจมีทางออกหลังคา
๙. ถังดับเพลิง ติดตั้งบริเวณด้านหน้าและด้านหลังรถ

คำแนะนำความปลอดภัย และอุปกรณ์บนรถโดยสาร SAFETY INSTRUCTIONS

1. รัดเข็มขัดนิรภัยตลอดการเดินทาง

2. ไม่วางสัมภาระกีดขวางทางขึ้นลงทางเดิน หรือประตูฉุกเฉิน

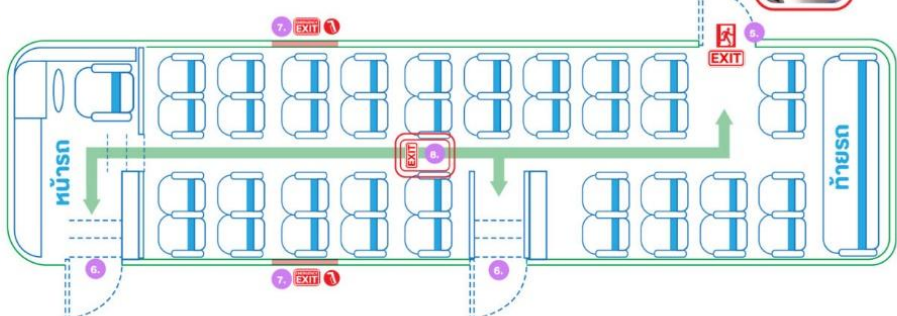
3. เมื่อพบความผิดปกติ มีกลิ่น ควัน รับแจ้งคนขับรถ เพื่อหยุดรถทันที

4. เกิดเหตุฉุกเฉินผู้โดยสารต้องตั้งสติ การมีสติจะทำให้ตัดสินใจได้รวดเร็ว ช่วยป้องกันการเหยียบคันเบรกและมองหาทางออกที่อยู่ใกล้ตัว

5. ประตูฉุกเฉิน อยู่ด้านขวาของตัวรถสังเกตข้อความ “ประตูฉุกเฉิน” กลางบานประตู และป้ายไฟ “EXIT” เหนือบานประตู

6. กรณีประตูทางขึ้นลงเปิดไม่ได้ ให้มองหาว่าส่วฉุกเฉินและทำตามขั้นตอน เช่น

1. เปิดฝา และหมุนวาล์วตามลูกศร
2. รอให้ประตูสไลด์ออกมาจนหมด
3. ผลักประตูออก

7. หน้าต่างที่สามารถใช้ป็นทางออกได้ จะมีข้อความ “ทางออกฉุกเฉิน” และมีค้อนทุบกระจกอยู่ใกล้ๆ โดยใช้ค้อนทุบกระจกให้เป็นรูอย่างน้อย 8 จุด แล้วกระแทกให้กระจกหลุดออก

8. รถบางคันอาจมีทางออกหลังคา

9. ถัดดับเพลิงติดตั้งบริเวณ ด้านหน้าและด้านหลังรถ

วิธีใช้

1. ดึงสลักออก
2. ชี้ดพ่นไปที่ฐานของเพลิงเพื่อชะลอการลุกลาม
3. รับออกจากตัวรถให้เร็วที่สุด

ขอให้ทุกท่านเดินทางด้วยความปลอดภัย

แนะนำวิธีรับมือ

เหตุฉุกเฉินบนรถบัสเบื้องต้น

บนรถบัสจะมีวิธีการรับมือเหตุฉุกเฉินเบื้องต้น 3 อย่าง

ประตูฉุกเฉิน

ค้อนทุบกระจก

ถังดับเพลิง

วิศวกร ชาวบ้าน

แนะนำวิธีรับมือ

เหตุฉุกเฉินบนรถบัสเบื้องต้น

การทำงานของถังดับเพลิง สามารถดับเพลิงได้ โดยการแยกส่วนประกอบที่ก่อให้เกิดการเผาไหม้ โดยส่วนใหญ่จะเป็นการแยกออกซิเจน ออกจากเชื้อเพลิงที่กำลังถูกเผาไหม้ เพื่อตัดการเกิดปฏิกิริยาออกซิไดส์ ที่ทำให้เกิดการเผาไหม้

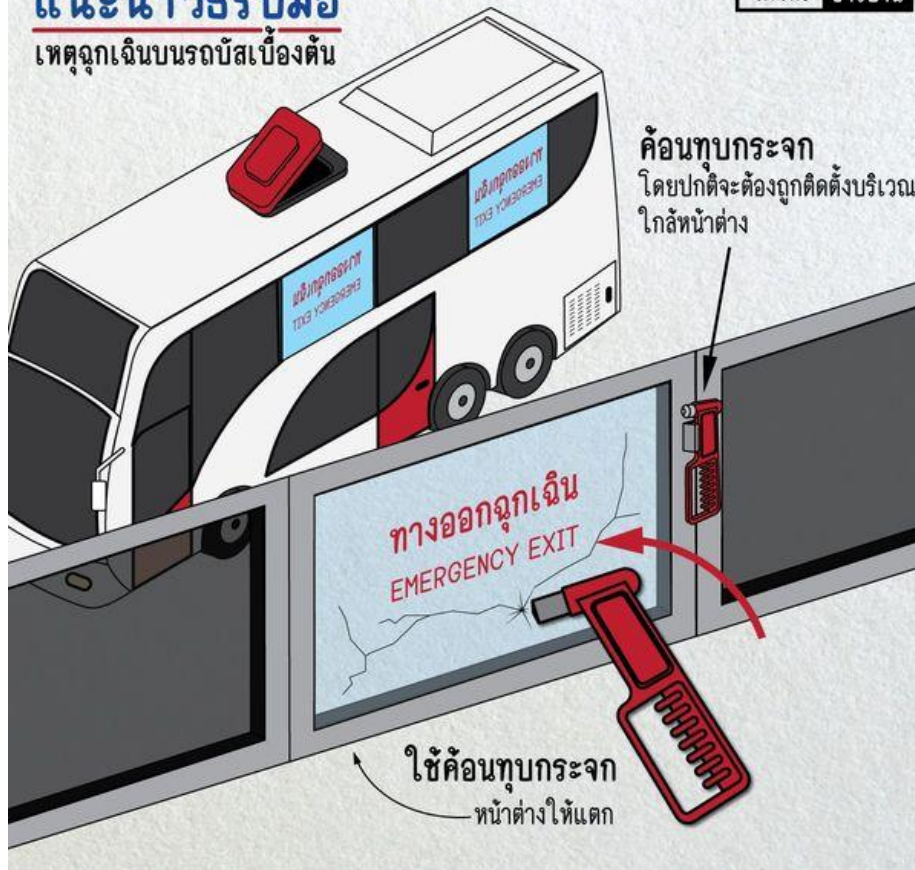
ควรฉีดคลุมบริเวณฐานไฟ

แนะนำวิธีรับมือ

เหตุฉุกเฉินบนรถบัสเบื้องต้น

วิศวกร ชาวบ้าน

แนะนำวิธีรับมือ

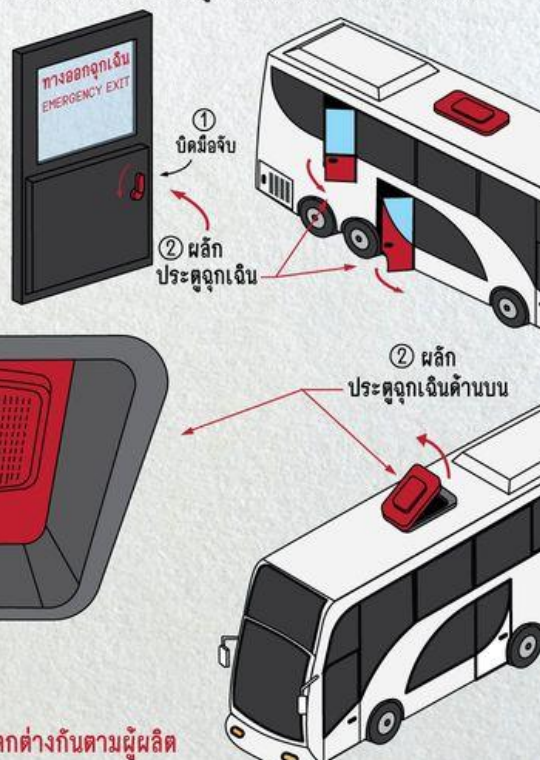
เหตุฉุกเฉินบนรถบัสเบื้องต้น

ประตูฉุกเฉินมีขนาดทางออกไม่น้อยกว่า 40 เซนติเมตร ความสูงไม่น้อยกว่า 120 เซนติเมตร

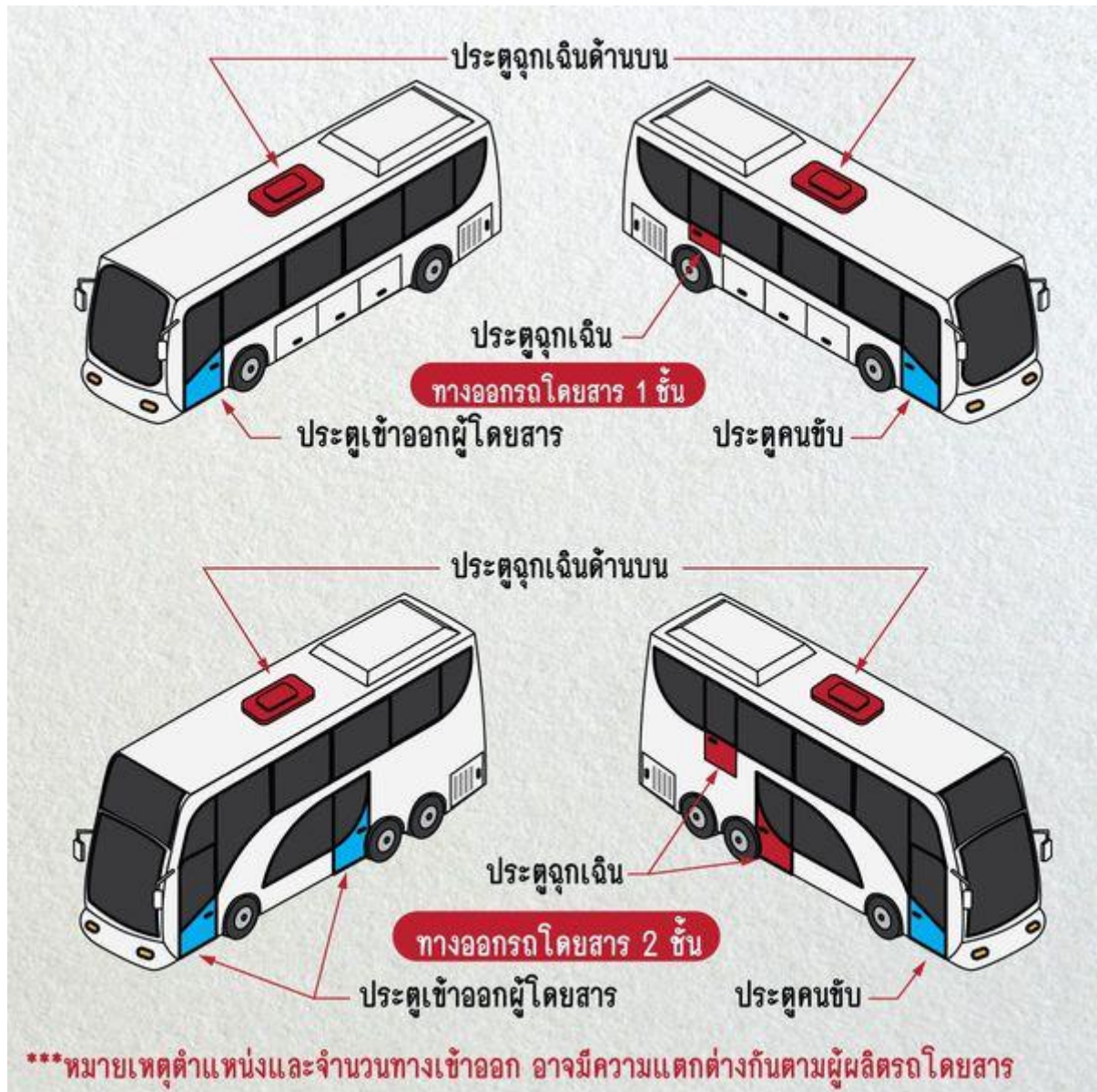
วิศวกร ชาวบ้าน

ประตูฉุกเฉิน

- ▶ อยู่ตำแหน่งด้านขวาของตัวรถ หรืออาจจะค่อนข้างไปทางท้ายรถ
- ▶ สามารถเปิดได้โดยไม่ต้องใช้กุญแจ หรืออุปกรณ์ใดๆ

***หมายเหตุวิธีเปิดประตูฉุกเฉินอาจแตกต่างกันตามผู้ผลิต

ภาคผนวก

